SAFARI

www.ekoturism.org NYHETSBREV FRÅN EKOTURISMFÖRENINGEN # 1-05

Årets Ekoturism-arrangör utsedd

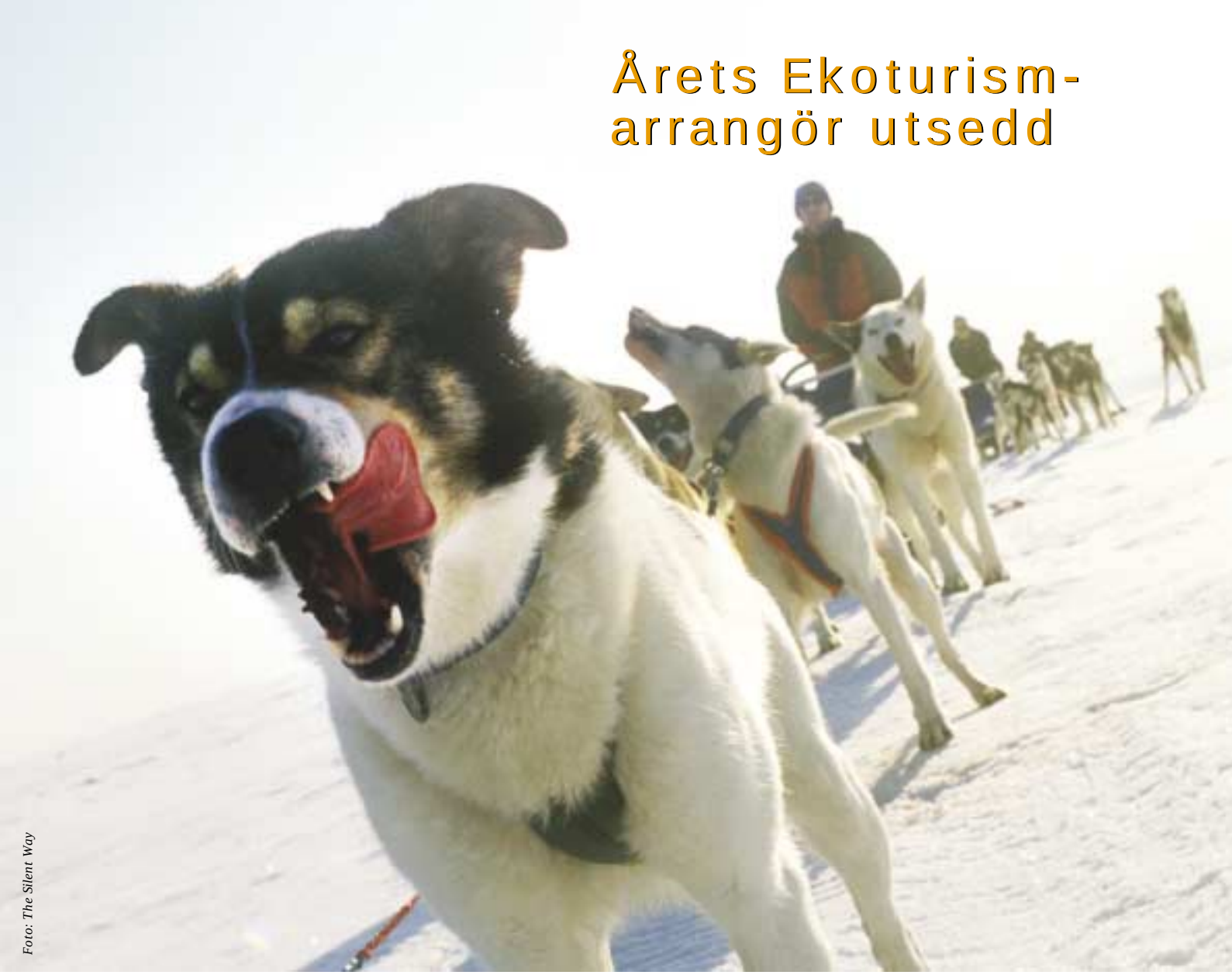

Foto: The Silent Way

Naturens Bästas resesajt på engelska

En engelsk webbsajt är av stor hjälp när Naturens Bästa nu på allvar börjar marknadsföras utomlands. Bland annat när Ekoturistprogrammet lanserar svensk ekoturism på mässor runt om i Europa. Läs om denna satsning och några utländska röster om vår nya webbsajt på sidorna 4 och 12.

Sverige satsar på ekoturism

I december kom den nya turistpropositionen som visar hur Sveriges turistpolitik kommer att se ut de närmaste åren, om regeringen får som den vill. Ekoturismföreningen och Naturens Bästa nämns vid ett flertal tillfällen. På sidan två följer några utdrag ur rapporten som Safari tycker känns lovande för svensk ekoturism.

Nu gör vi Naturens Bästa ännu bättre

För tre år sedan sjösattes kvalitetsmärkningen Naturens Bästa. Då kunde ingen veta hur den nya svenska ekoturismmärkningen skulle tas emot av landets arrangörer, massmedia och – inte minst – av resenärerna.

Idag vet vi att märkningen fick ett mycket varmt mottagande från alla håll.

• Nästan 150 företagare har inlett arbetet med att kvala in till märkningen, och drygt 60 av dem har blivit godkända.

• Det har skrivits många hundra artiklar, reportage och notiser om Naturens Bästa, och märkningen har uppmärksammats i flera radio- och TV-inslag.

• Bland svenska och utländska resenärer väljer allt fler att söka information inför sin resa på Sveriges första och största naturresesajt. Just nu slås nya besöksrekord varje månad.

Det är därför ingen tillfällighet att Turistdelegationens chef, Dennis Bederoff, nyligen konstaterade att ”Uppbyggnaden av Naturens Bästa är en av de mest intressanta satsningarna inom svensk turistnäring under de senaste åren.”

Under våren fokuserar vi nu vårt arbete på att summera och utvärdera det som gjorts under den tid Naturens Bästa har tagit form och på allvar blivit ett begrepp inom svensk turism. I den uppgiften ingår en varsam revidering av Naturens Bästas kriterier. Ambitionen är att lägga till och dra ifrån några enstaka krav, men framför allt att göra kraven tydligare för våra ansökande arrangörer. Detta nödvändiga reviderings- och summeringsarbete var också huvudskälet till att Ekoturismföreningens styrelse i januari valde att skjuta fram vårens ansökningsomgång till senare i höst.

Efter sommaren kommer blickarna att riktas framåt. Förhoppningsvis med snäppet bättre kriterier, fler kloka tankar, mer utvecklade arbetsmetoder och inte minst nya friska pengar.

Just finansieringen är en av Naturens Bästas största utmaningar. Under 2004 investerade de deltagande företagen över en halv miljon kronor i märkningen. Det är en ansenlig slant från arrangörer med små marginaler, men ändå bara drygt 10 procent av de närmare fem miljoner som Ekoturismföreningen omsatte förra året.

Problemet är att av de hundratals miljarder som svensk turism årligen omsätter, är det bara smulor som når arrangörerna av naturturism. Trots att det är fisket, fjällvidderna, trollskogen eller älgen som lockar besökare till Sverige, så hamnar lejonparten av pengarna ofta hos de stora hotellkedjorna, bensinmackarna, butikskedjorna eller persontransportörerna.

Naturens Bästa är på väg att utvecklas till ett av de mest profilstarka verktygen för att marknadsföra inte bara svensk ekoturism, utan faktiskt hela Sverige som destination. Därför är vårt märkningssystem inte längre en angelägenhet enbart för Ekoturismföreningen. Det är av nationell betydelse för hela branschen.

Vi hoppas att den insikten ska leda fram till nya spännande samarbeten. Det kommer hela Turistsverige att tjäna på !

Per Jiborn

Märkningsansvarig för Naturens Bästa

REDAKTION

REDAKTÖR
Annelie Nilsson

MEDARBETARE I DETTA NUMMER
Per Lejoneke, Per Jiborn,
Dag Åsvärn, Helena Jansson

Vill du berätta något för Ekoturismföreningens medlemmar? Kontakta redaktionen på annelie@naturensbasta.se eller ring Annelie Nilsson 031-13 75 30

MEDLEMSKAP & INFORMATION

För medlemskap och information om Ekoturismföreningen kontakta vårt kansli:

Svenska Ekoturismföreningen
Box 87, 830 05 Järpen
Tel: 0647 – 66 00 25, Fax: 0647 – 100 12
E-post: info@ekoturism.org
Hemsida: www.ekoturism.org
www.naturensbasta.se
Pg: 81 39 93-3 / Bg: 5034-5289

Nya i styrelsen

Efter Ekoturismföreningens årsmöte på SHIE-mässan i Stockholm i januari välkomnar vi följande personer till styrelsen:
Berndt Festin, Vd för Skärgårdsstiftelsen, vice ordförande. Bosse Hilleberg, Hillberg - The tentmaker ordinarie ledamot samt Henrik Waldenström, Ekoparken – Strömma Turism & Sjöfart AB, Anna Martinez och Helena Edman som suppleanter.

Hela styrelsen finns presenterad på **www.ekoturism.org**

Kalendarium

15 – 17 april
Vildmarksmässan, Stockholmsmässan. I år med mycket fokus på Naturens Bästa

23 – 24 april och 25 april
Exportseminarium för Naturens Bästa-företag, Stockholm och Luleå. Se mer info sidan 5

26 april
Hur kan vi tjäna mer pengar på privatresenärer? Luleå. Seminariet riktar sig till turismentreprenörer, beslutsfattare samt övriga verksamma inom utveckling av besöksnäringen i Norrbotten.

10 – 11 maj
Exportseminarium för Naturens Bästa-företag, Östersund.
Se mer info sidan 5.

16 – 19 juni
Människan & Naturen, Östersund. I juni träffas forskare, företrädare för myndigheter och organisationer från hela världen för att diskutera turism, miljöpåverkan, naturskydd, lokal förankring och mycket annat.

Under våren
Rådgivning i Västernorrland. Vill du veta vad som krävs för att söka till Naturens Bästa? Eller vill du inleda arbetet med en egen ansökan?.

För mer information se kalendarium www.ekoturism.org eller ring 0647 - 66 00 25

Nio nya godkända arrangörer

Kvalitetsmärkningen Naturens Bästa utökades den 26 januari med nio nya arrangörer. Det skedde på SHIE-Mässan i Älvsjö där Thomas Brühl, VD på Sveriges Rese- och Turistråd tillsammans med Dan Björk, marknadschef på Icehotel, presenterade de senaste guldkornen inom svensk ekoturism.

Fotograf: Kenneth Bengtsson

Kvalitetsmärkningen omfattar nu drygt 220 olika naturresor från över 60 godkända arrangörer. Bland de 20 nya arrangemangen märks älgsafari i Bergslagen, fjällgård med flugfiske, kajakturer i Roslagen och Bohuslän, örnskådning i Kristianstads Vattenrike, fäbodridning med ostprovning och hundspannstur med vargspårning.

- Branschens gensvar för Naturens Bästa är väldigt stort, säger Maria Kjellström från Svenska Ekoturismföreningen. Dessutom växer kännedomen om Naturens Bästa bland resenärerna. Förra året visade en enkätundersökning att mer än tio procent av Sveriges resenärer hade hört talas om märket och att två av tre personer var positiva till ekoturism. Vår marknadsföring är bara är i sin linda, men arbetet har gått över förväntan.

Ekoturism ett naturligt sätt att nyttja unika naturvärden

Naturens Bästa fortsätter att knyta samman turism med skyddad natur runt om i Sverige.

- Den senaste omgångens företag ordnar arrangemang i Fulufjällets nationalpark, det föreslagna biosfärområdet Kristianstads Vattenrike, Ängsö nationalpark, Tanums Natura 2000 område och Kungareservatet i Bergslagen. En samverkan till förmån för både lokalt näringsliv och naturskydd, och något som vi vill uppmuntra mer de närmaste åren, berättar Lena Eriksson vice ordförande i Svenska Naturskyddsföreningen.

Dessa är de nio nya godkända ekoturismföretagen:

- **Vattenriket Båtsightseeing (Skåne)**
- **Landskapet JO (Skåne)**
- **Upplevelsebolaget (Bohuslän)**
- **Skogens Konung (Västmanland)**
- **Kajak & Uteliv (Uppland)**
- **Cold feet (Dalarna)**
- **Holsts Finnskogsupplevelser (Hälsingland)**
- **Västeråsens Islandshästar (Jämtland)**
- **Virisen (Västerbotten)**

Läs hela pressmeddelandet och mer om de nya arrangörerna på **www.naturensbasta.se**

Nya rekord varje månad

Intresset för Naturens Bästas resesajt bara växer. Året inleddes med besöksrekord i januari, vilket slogs med råge i februari.

Mars med nästan 13 000 besökare och över 170 000 sidor använda sidor innebar två nya fina rekord. Särskilt roligt är att flera utländska besökare redan hittat fram till sajtens funktion för intresseanmälningar direkt till ansvariga arrangörer.

Givetvis har även Ekoturismföreningens egen webbsida **www.ekoturism.org** slagit rekord. Den nya toppnoteringen på drygt 8 500 besökare är också från mars.

Fortsättning från sida 1.

Sverige satsar på ekoturism

Målet för turistpolitiken är att Sverige skall ha en hög attraktionskraft som turistland och en långsiktigt konkurrenskraftig turistnäring, som bidrar till hållbar tillväxt och ökad sysselsättning i alla delar av landet.

En framgångsrik turistnäring genererar inte bara arbetstillfällen inom själva turistföretagen utan leder även till viktig näringslivsutveckling genom att skapa värdefulla arbetstillfällen och ett större serviceutbud. Det innebär givetvis att turistnäringen blir extra viktig för många av Sveriges glest befolkade regioner. Regeringen ser därför en allt viktigare symbios växa fram mellan turistnäringen och det omgivande samhället, såväl på lokal som på nationell nivå.

Genom att intensifiera och samordna samhällets insatser vill regeringen stimulera en positiv och hållbar utveckling. Regeringen vill understryka betydelsen av näringspolitiska insatser med särskild inriktning mot turistnäringen. Sverige kan aldrig bli en ny turismmagnet tack vare låga priser utan skall konkurrera på annat sätt, menar man. **Det är bland annat i detta sammanhang som Naturens Bästa nämns som ett medel att nå detta mål:**

”Ekoturismen och kvalitetsmärkningssystemet Naturens Bästa kan bli en föregångare när det gäller att utveckla former för ömsesidigt samarbete och nytta mellan naturvård och turistnäringen. Ekoturismens stora värde när det gäller att anpassa turistnäringen i riktning mot hållbar utveckling ligger förmodligen i att vara vägvisare och spjutspets.”

”I och med utvecklingen av Naturens Bästa har det börjat växa fram högkvalitativa och exklusiva natur- och kulturturismprodukter på olika prisnivåer i Sverige, produkter som har konkurrenskraft på en internationell marknad och har utvecklingspotential.”

Hela propositionen ”En politik för en långsiktigt konkurrenskraftig svensk turistnäring” går att ladda ner som pdf-fil från **www.regeringen.se** och sedan vidare till Näringsdepartementet.

Naturens Bästa på Europaturné

Nu har tiden kommit för landets bästa naturarrangemang att locka fler turister till Sverige. Som ett led i Ekoturistprogrammets satsning på att profilera Sverige med ekoturistiska spetsprodukter, har Naturens Bästa varit med på fyra mässor runt om i Europa under vårvintern.

- Att inleda marknadsföringen av Naturens Bästa utanför Sveriges gränser är en utmaning, samtidigt som vi är övertygade om att det är här den största potentialen finns, säger Dan Jonasson ansvarig för Sveriges Rese- och Turistråds ekoturismsatsning,

Han har själv precis kommit tillbaka från en Outdoormässa i Paris, där han och Vägvisaren – samiska upplevelser och Vildmark i Värmland visade vad Sverige och Naturens Bästa har att erbjuda researrangörer i Frankrike.

- Vi träffade ett 15-tal researrangörer från Frankrike som har Outdooraktiviteter som liknar de i Naturens Bästa, säger Dan Jonasson. Vi bearbetar nu dessa för att se hur vi kan gå vidare. Premiärvisningen av bildspelet om Naturens Bästa blev en succé. Sylvie Blanchi som är en av de främsta ekoturismexperterna i världen var vår ambassadör och öppnade många dörrar. Enligt utställarna var vår monter den mest uppmärksammade på mässan!

- Det man kan tänka på generellt när det gäller franska marknaden är att de älskar om det finns fransk guide och att de vandrar otroligt mycket på alla möjliga sätt. Men de vill inte bära mer än dag-packning och vill gärna vandra flera dagar i stället för dagsutflykter. De söker flerdagars längdåkningspaket, kajakturer och cykelpaket. De använder gärna incoming-operatörer och vet nästan ingenting om Sverige.

Vi har ett fantastiskt gott rykte

Jan Wigsten, turistentreprenör och ledamot i Ekoturismföreningen, var på Reisepavillion för Alternativt Resande i Hannover i februari i år. Hans mest positiva upplevelse från mässan var vilket fantastiskt gott rykte Naturens Bästa har bland branschfolk, entreprenörer och experter inom utomhusturism.

- Upplägget och kriterierna är det bästa man har sett och Naturens Bästa är det enda märkningssystem som ser praktiskt genomförbart ut, är den allmänna åsikten.

> ”Upplägget och kriterierna är det bästa man har sett”

Naturens Bästa skiljer sig från mängden genom att inte ha EU-medel som grund, utan kommer från branschfolket själva, fortsätter han. Och det är många som vill ha kontakt med oss.

Holländarna intresserade av Sverige

Per Lejoneke, som var på Uit & Actiebeursmässan i Holland för Ekoturistprogrammets räkning berättar att intresset för Sverige var stort, mycket stort. Förklaringen är, enligt vad flera av besökarna uttryckte att: ”Holland är ett litet och platt land, med alldeles för mycket människor och med allt för långa bilköer”. Längtan efter lugn och avskildhet är påtaglig, dock inte för lugnt, något som passar bra in på vad Sverige har att erbjuda.

De arrangörer och agenter som kommit till mässan för att möta Naturens Bästa var där för att göra affärer, vilket är ett bevis på holländarnas intresse, menar Per Lejoneke.

- Efter tre dagars mässa lyckades vi genomföra åtta seriösa möten med agenter, som var intresserade av att ha mer svenska produkter i sitt sortiment. Dessa kontakter kommer vi nu att bearbeta och förmedla vidare till Naturens Bästas godkända företag. Dessutom gjordes ett 100-tal intresseförfrågningar från mässbesökare som planerade att resa till Sverige på semester under det närmaste året.

Illustration: Lene Due-Jensen

Per Lejoneke fick med sig en hel del erfarenheter om vad som gäller för att få till ett köpbeslut, och som han gärna delar med sig av:

- Tillgänglighet genom tydlig och lättförståelig information är a och o.
- Som arrangör måste man våga möta och bemöta kunden. Först då blir vi intressanta affärspartners.
- Den turist som tar del av ett besökserbjudande vill ha prislapp som innefattar resan från hemlandet, inte bara från den stund man landar i Sverige.
- Affären är här och nu, beslutet fattas inom bråkdelen av en sekund.
- Vi har mycket att lära av våra finländska och norska grannar som är mycket mer framåt i sin marknadsdialog, och därmed mer framgångsrika att sluta affärer med utländska partners

Svenska trollskogen lockar

Två av Naturens Bästas arrangörer, Olle Forsell från Saga Adventures och Reinhold Petri från Trollmarker var på Eqiutanamässan i tyska Essen för att vara med och visa vilket bra hästland Sverige är.

- På en mässa, säger Olle Forsell, gäller det att dels försöka sälja direkt till kund genom att få ett möte med dem i montern, dels att hitta agenter som kan sälja dina produkter utomlands.

- Frågan om ekoturism var särskilt viktig i möte med återförsäljare. För dem var det ett klart bevis på kvalitet och inriktning.

På frågan om vad mässan gav svarar Olle Forsell, att utöver kraschade luftrör från hundratusentals rökande tyskar, ser han fram emot utlovade besök av några av världens och Europas största ridreseföretag, och vad ettusenfemhundra utdelade broschyrer kan ge vad det gäller bokningar.

- Mässan gav mig också många lärdomar. Bland annat hur viktigt det är att ha tydliga och redan provade produkter att sälja, och att vara väl förberedd inför mässan för att få ut maximalt av den. Och att man måste ha med sig medarbetare som kan det inhemska språket. Det är också bra att vara flera som hjälps åt och byter av varandra så att alla är pigga, fräscha och glada i montern även den nionde dagen - det är ju första dagen för den dagens besökare.

Rapporter från mässorna kommer att finnas på **www.ekoturism.org** under våren.

Annelie Nilsson

Missa inte

Ekoturistprogrammets tre exportseminarier!

Under april och maj erbjuder Ekoturistprogrammet exklusiva och kostnadsfria exportseminarier för just dig som godkänd arrangör i Naturens Bästa.

Det blir tre seminarier, Stockholm (23-24/4), Luleå (25/4) och Östersund (10-11/5). Programmet utgår från deltagarnas behov och frågor, och Jan Wigsten och Neil Rogers kommer att ge deltagarna exklusiva tips och personlig rådgivning om hur man lyckas på utländska marknader.

Läs mer under Kalendarium på **www.ekoturism.org**

Anmälan och frågor görs till Dan Jonasson på telefon 0640 - 68 15 55.

Ekoturistprogrammet

Ekoturistprogrammet är en nationell satsning för att profilera Sverige som ett ekoturistiskt resmål på den svenska och utländska marknaden. Bakom satsningen står tolv starka organisationer som verkar för och i hela Sverige. Sveriges Rese- och Turistråd är Ekoturistprogrammets huvudman och i samverkan med Ekoturismföreningen genomförs det praktiska arbetet.

Syften och uppgift

- profilera Sverige som ekoturistiskt resmål resmål
- påverka hela turistnäringen mot en mer hållbar utveckling
- medverka till att märkta Naturens Bästa-arrangemang marknadsförs och säljs.

För att uppnå detta arbetar Ekoturistprogrammet på flera fronter. Dels med Utlandskontoren för att skapa säljkanaler från bäst lämpade researrangörer till Naturens Bästa. I första hand i Storbritannien, Holland, Tyskland och Frankrike. I Tyskland omfattas hela den tyskspråkiga marknaden och Frankrike jobbar även i de latinska länderna. Dessutom startar nu i vår Ekoturistprogrammets exportutbildningar för att lära företag i Naturens Bästa:

- att skapa lönsamma bokningsbara produkter för en exportmarknad.
- att skapa säljkanaler från Naturens Bästa företagen till marknaden.

Läs mer om Ekoturistprogrammet på **www.swetourism.se** under rubriken privatresor/ekoturism

Pressmeddelande Stockholm, den 9 mars 2005

Turistdelegationen anslår 200 000 SEK

till utvärdering av kvalitetsmärkningen Naturens Bästa

För tre år sedan sjösattes Naturens Bästa. Nu anslår Turistdelegationen 200 000 kronor för att summera de viktigaste erfarenheterna.

- Uppbyggnaden av Naturens Bästa är en av de mest intressanta satsningarna inom svensk turistnäring under de senaste åren, säger Dennis Bederoff på Turistdelegationen.

- Inte minst för att märkningen på ett unikt vis kombinerar affärsmässig utveckling, ofta i glesbygd, med ekologisk hänsyn. Även om det lär dröja innan svensk ekoturism själv omsätter miljarder, så står den för ett värdefullt imageskapande kring Sverige som attraktiv turistdestination.

- Därför är det viktigt att sammanfatta de viktigaste lärdomarna, utveckla märkningens krav och organisation, för att sedan effektivt kunna bygga vidare på redan uppnådda framgångar, poängterar Dennis Bederoff.

Läs hela pressmeddelandet på **www. naturensbasta.se**

The Silent Way – Årets ekoturismarrangör

Text: Per Jiborn

Fotograf: Staffan Widstrand

De senaste tio åren har The Silent Way lockat gäster från bortåt 15 länder. De flesta från Holland, England, Belgien och Schweiz, några från platser längre bort som USA, Australien och Nya Zeeland och vissa från udda länder som Kina och Ecuador.

Men varför väljer man svenska Lappland? - Vi är en av de få arrangörerna i världen, som erbjuder längre turer mellan olika övernattningsstugor. De flesta andra utgår hela tiden från ett och samma huvudläger med dagsturer i olika riktningar, svarar Catrine Anderback och tillägger.

- Andra argument är små grupper och många hundar till varje förare. När gästerna väl är här uppskattar man också våra väluppfostrade hundar, och inte minst att en och samma dagsetapp ofta bjuder på flera olika biotoper, som kalfjäll, storskog, frusen sjö och sluttningar med fjällbjörk.

Nyheten spreds snabbt om att Årets Ekoturismarrangör blev ett företag i Västerbotten.

Inom ett dygn hade länets TV-kanal, lokalradio och dagstidningar gjort inslag och längre reportage om The Silent Way.

- Vi är jättenöjda med all medial uppmärksamhet, men minst lika roligt är kommunens gratulationer och alla glada tillrop från vänner och grannar här i Storuman, berättar Catrine Anderback.

Årets säsong blev fullbokad strax innan nyår. Nu bokar man för 2006. The Silent Way marknadsför sig nästan uteslutande via internet och lägger mycket tid och energi på att positionera sin webbsida mot världens viktigaste sökmotorer.

- Målet är att hamna högt upp på olika söklistor runt om i världen. Men att ligga på topp kräver både mycket tid och stort intresse, förklarar Kenneth Gjemmestad och delar med sig av några webbtips.

- Köp ett bra domännamn. Lätt att komma ihåg, och helst sluta på com eller se
- Se till att du själv kan uppdatera webbsidan enkelt. Gör det ofta!
- Förbered gärna nyheter innan säsongen drar igång på allvar.
- Skaffa ett bra statistikprogram och lär dig använda det. Utvärdera olika insatser.
- Tänk igenom källsidans nyckelord, beskrivning och meta-tags.

- Men, poängterar Kenneth Gjemmestad, glöm inte bort att det nästan alltid behövs ett tryckt material att skicka ut till intresserade kunder. Vi trycker en snygg katalog med årets avgångar. Ett år skrotade vi katalogen. Det skulle vi inte gjort, eftersom bokningarna rasade.

Fakta om The Silent Way

Hundspannsarrangör verksam i Storumans kommun i Västerbottens län och landskapet Lappland. Företaget startade 1995 och drivs gemensamt av Catrine Anderback och Kenneth Gjemmestad.

Varje år genomför man ett tiotal hundspannsturer med i snitt fyra gäster på varje arrangemang. Ingen tur är kortare än en vecka, medan den längsta varar i 22 dagar.

Prislappen varierar mellan drygt 15 000 till nästan 50 000 kronor. Läs mer på **www.dogsledding-adventures.com**

Foto: The Silent Way

På webbplatsens första sida talar The Silent Way om att deras hundspannsturer är märkta med Naturens Bästa. Det har blivit ytterligare ett säljargument.

- Naturens Bästas kvalitetssymbol har stor och växande betydelse för många kunders bokningar. Många menar att märket ger ett extra plus inför beslutet att boka, och några har faktiskt sagt att märkningen avgjorde deras val, avslutar Catrine Anderback

Fotograf: Staffan Widstrand

Webbtexter ska skapa reslust

Naturens Bästas resesajt fortsätter att slå rekord. På ett år har besöksantalet fördubblats och antalet använda sidor tiofaldigats. I höstas premierades webbsidan dessutom med Svenska Publishing Priset. SAFARI ringde upp Kicki Lind, författare till webbplatsens över 250 presentationstexter och frågade mer om ordens betydelse.

- Första sidan är jätteviktig och ska fylla minst två uppgifter: skapa sammanhang och locka besökaren att läsa mer, förklarar Kicki Lind och utvecklar tankarna:

- Många, troligen de flesta, som klickar in på din hemsida vet absolut ingenting om ditt företag. De vet inte ens att du är researrangör. Dessutom är de ofta otåliga och klickar lätt vidare någon annanstans. På några få sekunder måste du både förklara vad företaget erbjuder och varför man ska stanna kvar på just din hemsida. Bara ett musklick bort finns tusen andra alternativ, så konkurrensen är stenhård.

Därför tycker Kicki Lind att målet måste vara att alla genast ska begripa vad det handlar om. Det handlar om tydlig, enkel och rak kommunikation.

- Krångla inte till rubriker och menyer. Använd ord som alla begriper på en gång. På Naturens Bästas resesajt bestämde vi oss för att kommunicera ”de bästa naturresorna i Sverige”. Med bara några ord har vi ringat in vad det handlar om.

- Men, fortsätter Kicki Lind, det räcker inte med tydlighet. Lika viktigt är att locka till vidare läsning. Därför måste första sidan också skapa reslust och berätta om de viktigaste skälen för att anlita just ditt företag.

- Det handlar om att måla med ord. Och tänk då på att det ska vara färgstarka ord med konkret innebörd. Uttryck som fantastiskt, underbart eller obeskrivbart blir bara innehållslösa och platta, de säger ju ingenting för den som inte varit där.

- Beskriv i stället hundspannsturens, paddlingens eller vandringens höjdpunkter. Hur ser det ut runt omkring, hur smakar maten, hur luktar skogen och vad kommer man att minnas? Någon som aldrig varit där ska få en känsla för hur det kan vara. Det gäller att väcka längtan.

När surfaren klickar vidare ner till ett av dina arrangemang är en viktig seger vunnen.

- Men kom ihåg, poängterar Kicki Lind, kunden har ännu inte bestämt sig för att boka. Istället vill han eller hon veta mer. Bli frestad och lockas. Tala om vad ni har att bjuda på. Var gärna personlig med glimten ögat, och se till att det goda värdskapet börjar redan på webbsidan. Börja inte med underordnad information som att ”ridningen sker på egen risk” eller att ”betalning görs i förskott”. Det förklaras med fördel senare när kunden är mogen för att boka.

Internet erbjuder fantastiska verktyg för att paketera och presentera naturresor. - Använd den tekniken, uppmanar Kicki Lind och förklarar.

- Första sidan är som gjord för lockande ingresser. Sedan kan man arbeta med separata sidor för varje beskrivet arrangemang med ingress och informativ brödtext. Avsluta med en faktaruta med den viktigaste reseinformationen och bokningsuppgifter. Komplettera sedan gärna med undersidor för utrustningslista, mer om stugorna, vägbeskrivning eller presentation av guiden. Längst ner kan du lägga länktips till kollektiva färdmedel, annat boende och andra resmål på destinationen.

Kicki Lind är skribent, men menar att frestande texter trivs bäst i goda bilders sällskap.

- Tänk på helhetsintrycket. Naturligtvis ska en lockande rubrik och en informativ text kombineras med en riktigt bra bild. Då blir budskapet ännu starkare.

Per Jiborn

Sju webbtips för bättre texter

1. Utgå från att dina framtida kunder inte vet någonting om din verksamhet.
2. Skriv kort och kärnfullt. Att läsa på en datorskärm är svårare och tar längre tid.
3. Årstidsanpassa arrangemang som erbjuds under hela året. Då bli det också lättare att berätta. Tänk exempelvis på en klar oktobermorgon och tala om hur det känns, låter, smakar och luktar i skogen, över kalfjället eller mellan kobbarna.
4. Bjud in resejournalister till obokade restplatser. Det ger publicitet och proffsiga texter från utomstående.
5. Visa personligt värdskap redan på webbsidan och bjud på er själva.
6. Låt personer som inte känner till din verksamhet läsa texterna. Vad tycker de?
7. Be någon korrekturläsa dina texter. Stavfel kommunicerar dålig kvalitet helt i onödan.

Rätt teknik på hemsidan

I höstas genomförde Ekoturismföreningen en utbildningsdag kring internet. Webbteknik gick som en röd tråd genom föreläsningarna och deltagarna fick tips om hur man undviker de vanligaste fallgroparna kring hemsidor. Vi bad en av föreläsarna, Mikael Runnström, att sammanfatta det viktigaste för SAFARI’s läsare.

- Många tror att en hemsida ser likadan ut i alla datorer, inleder Mikael Runnström. - Sanningen är att den kan se bra ut i den egna Pc:n, men vara en katastrof i resejournalistens Macintosh. Dessutom ska man tänka på att hemsidan ska fungera i olika webbläsare och för olika skärmupplösningar. Att exempelvis inte ta hänsyn till skärmupplösningen, tvingar många att i onödan skrolla i sidled. Något som kan leda till att viktig information inte upptäcks.

- Min tumregel är att hemsidan ska vara maximalt 760 pixlar bred, tipsar Mikael Runnström.

Fundera extra kring ramverk

- Att dela in webbsidan i olika fönster, så kallade ramverk eller frameset är ett annat vanligt problem, fortsätter Mikael Runnström.

- Det är en lösning som är funktionell och ser bra ut i vissa webbläsare. Nackdelarna är att det inte fungerar i alla webbläsare och är svårt att hantera i alla skärmupplösningar. Dessutom är den här tekniken mindre lämplig mot sökmotorer. I värsta fall länkar sökmotorn till bara en del av webbsidans flera fönster.

Lättnavigerat med konsekvens

När tekniken fungerar blir nästa uppgift att skapa en navigering, som gör det lätt för besökaren att hitta på sidan.

- Viktigast är att vara konsekvent på hela sidan. Navigeringsmeny ska alltid gå att hitta på samma ställe, oavsett på vilken undersida man är. Aktiva länkar ska alltid vara understrukna och utformade på samma vis. Arbeta också med en tydlig grafisk profil. Hela webbsidan ska hänga samman och surfaren ska snabbt känna sig hemma på sidan. Om exempelvis rubrikernas typsnitt och storlek varierar blir besökaren lätt förvirrad.

- Underlätta också surfandet. Det kan finnas flera alternativa vägar att klicka sig fram till en undersida. Besökaren ska aldrig behöva leta. Men samtidigt är det viktigt, att med en tydlig navigeringsmeny eller så kallade brödsmulor (breadcrumbs) tala om var på webbsidan man är just nu. På stora och omfattande webbplatser bör man överväga en särskild sajtkarta.

- Se också till att det alltid är enkelt att komma tillbaka till startsidan. Många är vana vid att det längst upp till vänster, ofta på företagets logotyp, finns en aktiv länk tillbaka till första sidan.

Startsidan ska vara snabbladdad

Kring bilder på hemsidan ger Mikael Runnström följande tips.

- Första sidan ska vara snabb att ladda upp. Många vill inte vänta, utan försvinner snabbt någon annanstans. Därför rekommenderar jag att startsidan inte är tyngre än 60 Kb.

- Bra att veta är också att gif-formatet med fördel används till logotyper, svartvita bilder och eventuella animeringar. För färgbilder gäller däremot jpg-format. Men som alltid ska originalet vara av högsta kvalitet, för att synas bra på olika ljusa och mörka skärmar runt om i världen.

Per Jiborn

Kalla fakta

De vanligaste operativsystemen

1. Windows XP	64 %
2. Windows 98	14 %
3. Windows 2000	13 %
4. Macintosh	2 %

De vanligaste webbläsarna

1. MSIE 6.x	80 %
2. MSIE 5.x	8 %
3. Okända	8 %

De vanligaste skärmupplösningarna

1. 1024 x 768	54 %
2. 800 x 600	28 %
3. 1280 x 1024	10 %

Statistik för januari 2005 från www.thecounter.com under rubriken Global Stats

Boktips

1. Webbdesign
   Maxlogic - www.maxlogic.se
2. Dreamweaver MX 2004 - Quickstart Guide
   Peachpit Press - www.bokus.com
3. Webbdesign: Med Fokus På Användbarhet, Studentlitteratur AB
   www.bokus.com

Kurstips

1. Folkuniversitetet: Webbdesign, Dreamweaver och Photoshop
2. Medborgarskolan: Front Page och Photoshop
3. Komvux: Webbdesign

Webbtips

1. www.webdesignskolan.com
2. www.tiger.se/sida.html

Begynnande ekoturism i Gambia

Gambia är inte bara solturism - det finns också flera intressanta naturreservat här.

Abuko Nature Reserve är ett litet, men representativt och intressant, reservat med både tropisk galleriskog och Guinea-savann. Här kan man under vandringen möta tjattrande apflockar och det finns ett utbildningscenter i stil med ett svenskt Naturrum. Vid parkens djurbarnhem samlar man vilda djur som konfiskerats från samlare och tränar dem för att kunna släppa ut dem i frihet. Aporna i barnhemmet accepteras dock inte av de vilda aporna, varför en ”barnhemsflock” normalt håller ihop också när den lämnat barnhemmet.

Tanji River Bird Reserve ligger vid kusten och har över 300 fågelarter. Infrastrukturen är inte så väl utbyggd, och man gör klokt i att anlita en av de många duktiga guiderna. I reservatet ingår hela den gambianska skärgården, med båda de små öar som utgör Bijol Islands. Här häckar exempelvis en stor del av världens gråhövdade måsar, som ser ut ungefär som våra skrattmåsar. Har man tur kan man också se havssköldpadda och den sällsynta havsmunkssälen. Reservatets personal tar besökare dit i en liten båt från ett fiskeläge. Grupperna är små, 5 - 6 personer, och man arrangerar inte så många turer. Idag besöks öarna kanske bara av 100 personer om året. Under häckningstiden går man inte i land för att inte störa.

Fågelreservatet har behov av mer resurser för bland annat vidareutbildning av personalen, en ny och större båt, både för att kunna resa ut till öarna vid dåligt väder och övervaka att inte häckningen störs av t.ex. äggsamlare. Personalen är engagerad - konflikten mellan att skydda och att visa upp naturen diskuteras också i Gambia, och man är påtagligt intresserad av att ta del av ekoturismerfarenheter från andra länder.

Vid intresse för kontaktadresser eller andra upplysningar, vänligen kontakta Dag Åsvärn, Åsvärns kultiverade utflykter och äventyr, 070 – 650 34 77, dag.asvarn@asvarnenvcon.se

Pressmeddelande Järpen, den 31 mars 2005

Grupp med brittiska vargturister attackerades i Dalarna

I slutet av februari attackerades en grupp brittiska turister av en ilsken markägare under ett vargspårningsarrangemang i Furudalsområdet i Dalarna. Två personer i gruppen angreps fysiskt, vilket polisanmäldes.

Eftersom både researrangören och Ekoturismföreningen därefter anklagats för intrång, skadegörelse och att nyttja allemansrätten för kommersiella syften, valde föreningen att tillsätta en egen utredning om vad som hände.

Idag publiceras resultatet, som visar att beskyllningarna både är grundlösa och felaktiga. Tvärtom har Ekoturismföreningen under de senaste åren aktivt värnat om markägarnas betydelse för lokalt förankrad naturturism med hög upplevelsekvalitet.

Utredningen, som finns att läsa i sin helhet på **www.ekoturism.org**, bygger på telefonsamtal med alla inblandade, lokalpressens artiklar, mejl och webbsidor där markägarens version presenteras. Den aktuella markägaren har också kontaktats, men inte velat medverka med ytterligare information.

Här presenteras en kort sammanfattning av den utredning som Per Jiborn sammanställt på Ekoturismföreningens uppdrag.

Attack på brittiska vargturister

Lördagen den 26 februari attackerades en grupp på fyra brittiska ekoturister, deras guide och en medföljande fotograf med assistent. Inledningsvis blockerades gruppens minibuss av markägarens Landrover. Därefter gav sig den ilskne markägaren på gruppens guide och strax efter den medföljande fotografen. Gruppen kände sig så pass hotad att polis tillkallades och en polisanmälan om ofredande gjordes.

Vargspårningsarrangemanget

De fyra brittiska vargturisterna besökte Dalarna för att under några dagar spåra varg, praktisera isfiske och prova på hundspann. Sammantaget betalade gruppen runt 60 000 kronor för logi och guidetjänster i Dalarna, och är ett bra exempel på en viktig grupp utländska naturturister som Sverige kan attrahera med högkvalitativa ekoturismarrangemang.

Markägarens beskyllningar

De senaste veckorna har markägaren beskyllt gruppen, den lokala researrangören och företrädare för Ekoturismföreningen för att ha brutit grankvistar, trampat ner

Fotograf: Staffan Widstrand

tallplantor, brutit upp en låst bom och olagligen använt en privat skogsbilväg. Den aktuella utredningen visar att dessa beskyllningar på alla punkter är grundlösa, felaktiga och i vissa fall sannolikt avsiktliga efterkonstruktioner.

Vargturism och allemansrätten

Ekoturismföreningen har de senaste åren ställt tydliga och tuffa krav på samråd och avtal med berörda markägare. Vargturismen i Dalarna är inget undantag.

Däremot är det orimligt att en liten entreprenör omgående ska skriva avtal med alla de markägare som kan tänkas beröras. Vargspårningsturism praktiseras inom stora vargrevir med många markägare, och utan exakt kunskap om var nästa dags besök bäst sker. Dessutom rör det sig om skidåkning och vandring, som svårligen kan ge upphov till skador eller slitage.

Utredningens rekommendationer

I takt med att vargturismen i Dalarna växer bör relationen med berörda markägare fördjupas, överenskommelser ingås och där så önskas skriftliga avtal upprättas. På sikt bör också markägare få del av de intäkter som en framtida vargturism kan skapa. Men där är vi ännu inte, och först måste svensk rovdjurturism få en chans att utvecklas.

Utredningen föreslår därför att;

- det snarast genomförs ett möte mellan intresserade markägare och områdets arrangörer av rovdjursturism.
- överenskommelser eller avtal görs med de största och mest intresserade markägarna.
- väginnehavare som inte önskar fordonstrafik på sina skogsbilvägar tydligt markerar detta enligt trafikförordningen.
- den senaste tidens provokationer i form av sönderskurna bildäck och fysiska överfall på rovdjursintresserade utreds, uppmärksammas i massmedia och fördöms lokalt.

Naturens Bästa går under! – ytan.

Dykturismen behöver märkas

De senaste decennierna har en markant ökning av nedbrytningen av våra marina miljöer konstaterats. Omfattande miljöförstöring, hårdhänt trålfiske, en okontrollerad dykturism, plundring och exploatering har ökat den redan naturliga nedbrytningen till en oacceptabel nivå. En närmast konstant resursbrist på offentliga medel föder därför ett behov av nya metoder och verktyg för att långsiktigt trygga våra känsliga marina miljöer, såväl på land som under vatten.

Ytterst handlar det om ansvar och omsorg. Ur ett lokalt miljöperspektiv handlar det om individens, det lokala näringslivets och lokalsamhällets vilja att värna om sin miljö. Ett sätt att skapa detta ansvarstagande är att ge den bevarade miljön ett faktiskt värde för både individen och näringen som kollektivet.

Ekoturismföreningens bidrag till detta, är att uppmärksamma den långsiktigt hållbara miljön som resurs för lokal besöksnäring. Kan vi få den lokala näringen att tjäna pengar på en besöksnäring som baseras på traktens natur- och kulturmiljö, så finns det också incitament att faktiskt värna och skydda dessa miljöer. Därför har Ekoturismföreningen beslutat sig för att även låta dykturismen få en naturlig plats i Naturens Bästa.

> ”Ekoturismföreningen har beslutat att även ge dykturismen en naturlig plats i Naturens Bästa”

Djuplodande kriterier framtagna

Under mer än ett års tid har medarbetare inom Ekoturismföreningen, i nära samarbete med expertis från dykbranschen, marinbiologi och marinarkeologi, arbetat fram specialkriterier för dykturism. Kriterierna skall utgöra ett komplement till Naturens Bästas grundkriterier, och berör bl. a dyksäkerhet, dykplanering, planering av arrangemang och uppförandekodex i marina natur- och kulturmiljöer.

Syftet är att ge dykarrangörer ett bättre underlag för att utveckla och genomföra mer långsiktigt hållbara och lönsamma affärer inom dykturismen. Sverige har idag ca 200 000 aktiva sportdykare och det utbildas ca 23 000 dykare varje år. I landet finns ca 150 dykcenter och mellan 180-200 dykklubbar.

De företag vars arrangemang slutligen märkts med Naturens Bästa kommer att presenteras på Naturens Bästas svenska och engelska webbplats. Dessutom öppnar certifieringen en möjlighet för företaget att delta i Naturens Bästas PR- och exportaktiviteter.

Per Lejoneke

Marinarkeolog och utvecklare av maritim kulturturism
Maritima Perspektiv
070-288 12 08
per.lejoneke@maritimaperspektiv.se

Foto: SAFARI's redaktion

Ekoturismföreningen bistår Sri Lanka

Svenska Ekoturismföreningen skänkte 15 000 kronor till The Ecotourism Society of Sri Lanka och deras arbete att bistå den drabbade lokalbefolkningen runt resorten Ranweli Holiday Village. Vi har precis fått det glädjande beskedet att pengarna kommer att användas till att bygga upp förstörda hus.

Strax efter Tsunamikatastrofen i Asien tog The International Ecotourism Society (TIES) initiativet att hjälpa lokala ekoturismarrangörer och turismnäringen i den drabbade regionen. Förutom finansiellt stöd uppmanar den internationella ekoturismrörelsen resenärer att fortsätta att besöka dessa länder, och kräver också att myndigheter, biståndsorgan och inte minst FN skapar en särskild uppbyggnadsfond för ekoturism i området.

Styrelsen för Svenska Ekoturismföreningen beslutade omgående att bidra med 15 000 kronor av förra årets överskott till människor på Sri Lanka. För en tid sedan fick vi följande brev från Chandra de Silva, president för Ekoturismföreningen på Sri Lanka och tillika ägare av Ranweli Holiday Village.

To the Swedish EcoTourism Society

Many thanks for your generous contribution.

I am the coordinator of a project with two friends who are Directors/ Presidents of a Lions Club in the costal belt close to Ranweli. We are planning to construct 10 houses out of the 49 houses washed away by the Tsunami located very close to Ranweli. These are poor fishermen and unskilled workers. A house cost US$ 3000/= and we will use your donation wisely for rehabilitation.

Ranweli purchased school uniforms for 79 children to attend school on the 10th of January, which is our contribution. It is with pleasure to inform you that over 90% of the children attended school on the first day.

Ranweli is back in operation after repairs. We had minor damage which cost around US$ 100,000. We lost 3 months business in the high season. Tourists are trickling in and hopefully by April 2005 we will recover. We are the fortunate ones who escaped without any loss of life to our guests or staff.

Thank you once again for the generous contribution.

Kind regards,Chandra

Vill du också ge ett bidrag? Läs mer på **www.ekoturism.org**

Naturens Bästa i jätte- och miniformat

På Vildmarksmässan i Älvsjö den 15-17 april presenteras Naturens Bästa inte bara med ett rappt bildspel på tre storbildsskärmar, utan också med en rykande färsk folder i miniformat.

Foldern i fyrfärgstryck finns på både svenska och engelska, och talar helt enkelt om att du och dina vänner hittar de bästa naturresorna i Sverige på **www.naturensbasta.se.**

Minifoldern är tänkt att spridas på mässor, turistbyråer, av märkningens godkända arrangörer och kanske just dig. Gör din beställning snarast via info@ekoturism.org.

Sagt om Naturens Bästa:

Sverige har som eneste nordiske land innført kvalitetsmerking av naturreiser, og tilbyr miljøvennlig elgsafari, ørnetitting og hundespannturer. Når kommer Norge etter?

Aftenposten, 19 februari 2005

”After visiting one of Nature’s Best operators and experiencing Sweden’s great outdoors, I must say that this program is definitely an asset to the tourism industry. It acknowledges sustainable practices and encourages visitors to buy those packages that ‘walk the talk’.

Geraldine Van Bibber, Executive Director, Yukon First Nations Tourism Association.

“I love the web page. The layout and pictures make it inviting, easy to use and sparks your curiosity and interest in what it has to offer. It makes you want to travel!!”

Anne Brunger, Northern Forum, Alaska

Ekoturismen och kvalitetsmärkningssystemet Naturens Bästa kan bli en föregångare när det gäller att utveckla former för ömsesidigt samarbete och nytta mellan naturvård och turistnäringen. Ekoturismens stora värde när det gäller att anpassa turistnäringen i riktning mot hållbar utveckling ligger förmodligen i att vara vägvisare och spjutspets.

Turistproppen, Regeringens proposition 2004/05:56